

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО МЕХАНОТЕХНИКА-СЛИВЕН

УТВЪРДИЛ:

инж. Христо Христов
ДИРЕКТОР НА ПГМ - СЛИВЕН



**ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ
НА
РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ ОТ
УЧЕНИЦИ
2018-2019**

Програмата за превенция и планът за действие са приети на заседание на педагогическия съвет с Протокол № 1 /17.09.2018г.

ВЪВЕДЕНИЕ

Професионална гимназия по механотехника – град Сливен е с над 57-годишна история. Целта на учебното заведение е да подготви високо квалифицирани специалисти със средно образование за различни сфери от икономиката, отговарящи на държавните изисквания за обучение в гимназиалната образователна степен.

В ПГМ се обучават над 572 ученици, организирани в дневна, задочна и самостоятелна форма на обучение. В гимназията има необходимата материално-техническа база и висококвалифицирани преподаватели.

Училищната програма за превенция на отпадането на ученици е изработена в контекста на Европейската платформа срещу бедността и социалното изключване, на предложената от Европейската комисия „Стратегия за интелигентен устойчив растеж „Европа 2020“ и на препоръките, направени във връзка с тях по отношение превенцията на социалното изключване и за по-добро образование и грижи в периода на ранното детство, насочени към осигуряване на всички деца на възможности за най-добър старт в живота. Тя кореспондира с приоритетите, принципите и мерките на Националната стратегия и Програма, Регионалната програма на РУО – Сливен за намаляване на преждевременно напусналите образователната система, Стратегията за развитие на гимназията и всички планове и програми за дейността на ПГМ - Сливен.

ПРИНЦИПИ

Стратегията на ПГ по механотехника се базира на следните основни принципи:

- Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование;
- Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава;
- В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус;
- Включващото образование предполага промени в образователната система, за да може тя да се адаптира към потребностите на конкретното дете в много по-голяма степен, отколкото детето да се адаптира към системата;
- Различията между децата са източник на многообразие и богатство, а не на проблеми;
- Възгледите и мнението на детето трябва да бъдат взети предвид при неговото участие в училище. Детето следва да бъде стимулирано да участва активно в образователния процес;

Всички аспекти на образованието, програми и методи на преподаване, както и формите на комуникация следва да бъдат адаптирани, за да се създадат възможности за включване.

- **законосъобразност** – съответствие на целите и предлаганите мерки с националните и европейски закони и подзаконови нормативни актове

- **коректност** – координираност и взаимна обвързаност на предлаганите мерки при сътрудничество на всички заинтересовани страни
- **партньорство** – активно и координирано участие на училището, институциите на властта, обществените организации и бизнеса в реализацията на политика за намаляване на отпадането от училище
- **прозрачност и популяризиране** на мерките и резултатите – значимостта на проблема предполага висока степен на информираност и
- съпричастност на обществото
- **приемственост** – осигуряване на непрекъснато действие на програмата, независимо от управленски или други социални промени и
- гарантиране на постоянство в усилията и действията за изпълнение на приетите цели
- **устойчивост** на резултатите – осигуряване на трайно и дългосрочно въздействие на постигнатите резултати
- **своевременност** – осигуряване на навременни адекватни мерки за неутрализиране на рискове от преждевременно напускане на училище
- **отчетност, мониторинг и контрол** – постигане на по-висока степен на ефективност

• ВИЗИЯ

Училищната програма за превенция на отпадане се основава на иновативно, гъвкаво и личностно-ориентирано обучение:

- учениците да получат пълноценни знания, умения и компетентности
- да се изградят като активни, успешни и морални личности, способни да живеят и работят за постигане на общи цели, да общуват помежду си, да поемат отговорности в демократично гражданско общество
- да развиват творческите си заложби и способности
- да изградят умения и навици за здравословен начин на живот
- училището да се утвърди като конкурентен и привлекателен образователен център за всички деца от района, подлежащи на задължително обучение

Визията на Професионална гимназия по механотехника като училище, осигуряващо ефективна, качествена и достъпна подкрепа за деца и ученици, застрашени от отпадане, която осигурява пълноценна личностна реализация в училищния живот, се фокусира върху:

- качествено, модерно обучение, основано на добри педагогически практики и съвременни методи

- разнообразни дейности, насочени към удовлетворяване на индивидуалните потребности на учениците
- работа с ученици в неравностойно социално положение
- работа с ученици с различна етническа принадлежност
- модерна, уютна и функционална образователна среда

Необходимостта от училищна стратегия за намаляване на безпричинно допуснатите отсъствия, ограничаване на трайно непосещаващите и преждевременно напускащите училището ученици има за цел да посрещне нови предизвикателства свързани с предпоставки за отпадане на ученици. Голяма част от причините поради които учениците, напускат училище преждевременно са:

- безработица и нисък социален статус;
- условията на живот в семейството;
- деца от малцинствен етнически произход;
- от семейства, които често променят местоживеенето си;
- деца на разведени или самотни родители;
- сираци и полусираци;
- деца, които не се отглеждат от родителите си.

Етнокултурните особености при ромите до голяма степен се оказват предпоставка за големия брой неизвинени отсъствия и отпадане на децата от училище. Образованието не присъства в достатъчна степен в ценностната система на ромската общност. Голяма част от родителите не са образовани и не считат за необходимост децата им да посещават училище. Убеждението на родителите, че детето не се нуждае от образование, се отразява върху мотивацията му. Друга етнокултурна особеност в ромската общност, която съдейства за отпадане на децата от училище е традицията, свързана с ранните бракове на 12-13г. възраст и спират да посещават училище.

SWOT-АНАЛИЗ

Силни страни в работата на училището по тези проблеми:

- Квалифицирани учители – училището разполага с квалифицирани учители и специалисти.
- Интерактивни методи на обучение, използване на ИКТ – в учебно-възпитателния процес се използват електронни уроци, мултимедийни презентации по всички учебни дисциплини.
- Извънкласни дейности – много от учениците вземат участие в групи по различни видове спорт, участват в спортни състезания и печелят призови места. Учениците вземат участие в провежданите кръгли маси. Традиционно се представят на регионални и национални състезания и са носители на високи отличия.

- Възможности за изява – традиция е в училище да се отбелязват бележити дати в историята на България с активното участие на учениците, които проявяват своите дарби и талаанти.
- Създаване на приятелска среда – учителите подпомагат създаването на близки и приятелски връзки, формират чувство на толерантност и разбирателство между учениците.
- Много добра материална база – училището разполага с богата и модерна материално-техническа база.
- Работа по проекти – ежегодно работим по национални програми и проекти: „Ученически практики”, „С грижа за всеки ученик”. Тези проекти не само осмислят свободното от учебни занятия време на учениците, но и подпомагат финансово тези, които участват в проекта „Ученически практики”.
- Училището си сътрудничи с Ромска академия за култура и образование с председател г-жа Стела Костова по програма “Равен шанс – достъп до средно образование”.
- Прилагането на МПС № 33 даде възможност на училището да подпомогне ученици от социално слаби семейства със стипендии за достъп до образование с цел предотвратяването им от отпадане; отпускане на месечни целеви стипендии – за закупуване на абонаментни карти за пътуване и еднократни стипендии за преодоляване на еднократни социални обстоятелства, свързани с достъпа на ученика до образование.
- Безплатна трапезария – на социално слабите ученици се осигурява топъл обяд и хранителни пакети от БЧК - Сливен
- Извършване на дейности по превенция на отпадането – ежемесечно класните ръководители представят справка за допуснатите извинени и неизвинени отсъствия. Изпращат се уведомителни писма до родителите и до социалните служби. Нарушенията се отразяват в училищната документация. Осигуряват се безплатни карти на пътуващите от други населени места.
- Броят отпаднали ученици е снижен до минимум – по семейни причини, промяна на местоживеене, заминаване в чужбина и др.

Слаби страни в работата на училището по тези проблеми :

- Недостатъчно ефективна връзка училище-родители
- Недостатъчна роля на ученическото самоуправление за създаване на подкрепяща среда за ученици, застрашени от отпадане
- Недостатъчно мотивирани учители за справяне с проблема
- Голям брой извинени и неизвинени отсъствия на учениците, който всяка година нараства и е предпоставка за отпадане
- На училището се възлага изключителното задължение да се грижи за присъствието на учениците в училище без достатъчната обвързаност и ангажираност на социалните институции и семейството.

ВЪЗМОЖНОСТИ:

- изготвяне на училищна програма и план с конкретни цели, мерки и дейности; определяне на комисия и ангажирани лица

- участие в национални и европейски програми, насочени към финансиране на **превантивни** по отношение на отпадането дейности
- ранно идентифициране на децата в риск
- създаване на регистър на застрашени от отпадане деца, поддържане на база данни, индивидуални програми за всяко застрашено дете
- утвърждаване на форми за по-активно участие на родителите в учебно-възпитателната дейност
- ефективно използване ресурсите на училището и на местната общност при **реализиране** дейностите за превенция на отпадането от училище
- обучение на педагогическия екип да идентифицира и решава социалните, **образователните**, поведенческите и други проблеми, които поставят децата в **риск** да отпаднат от училище
- разработване и прилагане на обучителни, извънкласни и извънучилищни **програми** за мотивиране и задържане на децата, консултиране, професионално **ориентиране**
- оптимизиране на взаимодействието с родителската общност, обществеността и извънучилищните институции
- утвърждаване на доброволчеството и наставничеството с участието на ученици и студенти като атрактивна форма на превенция и интервенция
- популяризиране на образованието като предпоставка за успешна професионална и личностна реализация сред родители и ученици

РИСКОВЕ :

- недостатъчно грижи, заинтересованост и съдействие от страна на родителите
 - липса на ефективни санкции за родителите
 - нисък жизнен стандарт на част от населението
 - проблеми в семействата, водещи до отпадане на деца от училище
 - липса на финансови възможности за подкрепа на застрашените от отпадане
 - сложност и обемност на учебното съдържание
 - липса на мотивация и ясна перспектива за младите хора
 - лошият пример на негативни явления от младежката среда

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

- Осъществяване на националната стратегия и регионалната политика за намаляване риска от преждевременно напускане на образователната система чрез създаване на комплекс от мерки и сътрудничество на всички заинтересовани страни.
 - Изработване и реализиране на ефективни механизми за превенция, интервенция, компенсиране на ефекта от напускане и реинтеграция на преждевременно напусналите.
 - Популяризиране на добри практики и политики.
-

ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Мерки за реализиране на политиките	Ангажирани служебни лица и институции	Срок на изпълнение	Индикатори на очакваните резултати
1.1 ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА - УЧИЛИЩЕН КЛИМАТ, АТМОСФЕРА НА ВЗАИМООТНОШЕНИЯ, УПРАВЛЕНИЕ			
Създаване на отделна училищна комисия за работа по превенция на отпадането	Директор, зам.-директор УД	до 30.09.18	Утвърдена със Заповед на Директора и комисия към нея в състав Елена Кънчева, Лидия Петрова, Пламен Воденичаров, Светлана Вълкова; брой заседания на комисията
Разработване и реализиране на мерки за проследяване на преместването и отсъствията на учениците/ежемесечни справки, писма/	Зам.- директор	15.09.2018-30.06.2019г.	Бр.отсъствия Бр.преместени ученици
Създаване на отделна училищна комисия за работа по превенция на отпадането	Зам.-директори УД, Класни ръководители, Педагогически съветник	До 30.09.18	Наличие на Заповед на Директора и комисия, брой заседания на комисията
Изготвяне на регистър на ученици, застрашени от отпадане и мерки за работа с тях: -изготвяне на списък	Кл.ръководители, Педагогическия съветник	До 15.01.2019г. и в течение на учебната година	Изготвен 1 бр. регистър
Обособяване на кабинет с училищен медиатор.	Педагогическия съветник	15.09.2018-30.06.2019г.	Брой обхванати ученици
Планиране и осъществяване на контрол за	Директорът	15.09.2018-	Брой извършени проверки

редовно вписване на отсъствията на учениците в ЗУД и подаване на данните към Регистъра за движение на учениците.	Зам.- директорите	30.06.2019г.	
Планиране и осъществяване на контрол върху спазването на задълженията на класните ръководители по чл.129 „б”от ППЗНП- анализ и оценяване на рисковите фактори за отпадане на ученици – ученици със слаб успех, лоша дисциплина, отсъствия, набеязани мерки от касните ръководители	Директорът Зам.- директорите по УД	15.09.2018- 30.06.2019г.	Брой извършени проверки
Провеждане на анкети с родителите и учениците: за причините за отсъствията Проучване на очакванията и нуждите на учениците от различни видове извънкласни дейности.	Педагогическия съветник	28.02.2017г.	Брой обхванати ученици
Работа по Национални програми и проекти като мярка за осигуряване на качествено образование и превенция на отпадащите ученици.	Директорът Педагогическия съветник	15.09.2018- 30.06.2019г.	Брой НП Брой проекти
Проучване потребностите на пътуващите ученици за осигуряване на транспорт.	Класни ръководители	30.10.2018г.	Брой нуждаещи се ученици
Инициране на информационна кампания за намаляване на риска от преждевременно напускане на училище чрез изработване на табла, брошури, провеждане на анкети, популяризиране на успели личности.	Специалисти ИТ Педагогически съветник	15.09.2018- 30.06.2019 г.	Брой табла Брой брошури
Повишаване интереса на учениците към работата в екип чрез участие в училищни кампании като: спортни и училищни празници, театрални постановки, обучителни семинарии по здравно и	Уч-ли по БЗО Уч-лите по ХООС Педагогически съветник Учители по история и БЕЛ	15.09.2018- 30.06.2019 г.	Бр.проведени кампании Брой участвали ученици

гражданско образование, трудови инициативи			
Работа на педагогическия съветник по мерките за стъствията и преждевременното отпадане на учениците от училище. Активна работата на ученическия парламент и повишаване ролята на ученическото самоуправление. Организиране на благотворителни акции за подпомагане на застрашени и социално слаби деца.	Педагогически съветник	15.09.2018-30.06.2019 г.	Брой обхванати ученици
Организиране на извънкласни и извънучилищни дейности - групи по волейбол, футбол, тенис, шахмат, клуб „Млад възрожденец” и др. Поощряване и създаване на условия за творчески изяви на учениците.	Ръководителите на групите	15.09.2018-30.06.2019г.	Брой обхванати ученици
Мотивиране на учениците към опазване на училищната МТБ чрез трудови изяви (почистване на кабинети, работилници, училищен двор и др.)	Класни ръководители Учители по практика и теория	15.09.2018-30.06.2019г.	Брой обхванати ученици
2.ПОВИШАВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО КАТО ПРЕДПОСТАВКА ЗА РАЗВИТИЕ НА ЛИЧНОСТТА НА ВСЯКО ДЕТЕ И УЧЕНИК И ПРЕДОТВРЯВАНЕ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ			
Квалификация на педагогическите специалисти, насочена към идентифициране и справяне със случаите на риск от преждевременно напускане на училище „Развитие на толерантността”. Мотивиране на педагогическия персонал за допълнителна работа по превенция на отпадането.	Директорът Зам.- директорите по УД Педагогически съветник	11. 2018 г.	Брой обхванати учители

Интеркултурно образование с цел взаимопроникване, взаиморазбиране, взаимодействие и толерантност между учениците от различните етноси.	Учител по БЕЛ	11.2018г.	Брой обхванати ученици
По-голяма атрактивност на преподавания материал чрез електронни уроци, интерактивни методи, онагледяване, практическа насоченост. Организиране на литературни четения с цел развиване на четивна техника и приобщаване на учениците към литературното творчество.	Педагогически персонал	15.09.2018-30.06.2019г.	Брой учители
Кариерно ориентиране и консултиране в различните възрастови групи за мотивиране и продължаване на образованието и придобиване на квалификация.	Педагогически съветник	15.09.2018-30.06.2019г.	Брой проведени срещи
Анализ на движението на учениците и причини за напускането им.	Зам.- директорите по УД	15.09.2018-30.06.2019г.	Брой напуснали ученици
3.ПОВИШАВАНЕ УЧАСТИЕТО И АНГАЖИРАНОСТТА НА РОДИТЕЛИТЕ И ОБЩЕСТВЕННОСТТА			
Разчупване стереотипа на провеждане на родителски срещи. Училището да се превърне в медиатор за срещи между родители и различни специалисти с цел доброто възпитание на децата им. Организиране Ден на отворените врати на училището.	Директорът, Зам.- директорите, Кл.ръководители	15.09.2018-30.06.2019г.	Брой срещи
Провеждане на редовни съвещания на Обществения съвет към училището, информирание за дейностите свързани с	Директорът	15.09.2018-15.09.2019 г.	Брой срещи

образователния процес, бюджета на училището, търсене на сътрудничество и мнения по въпроси възникнали в хода на учебната година			
Сътрудничество с различни организации- Дирекция „Социално подпомагане”, отдел „Закрила на детето” и други	Педагогически съветник	15.09.2018-30.06.2019г.	Брой срещи
За постигане на ефективна образователна интеграция се предвижда осъществяване на партньорства с неправителствени организации, с лидери и медиатори в ромската общност. Целта е да се създаде позитивна образователна среда, за съхраняване и развиване на етническата идентичност на всеки ученик.	Кл.ръководители	15.09.2018-30.06.2019г.	Брой проведени срещи
4.УТВЪРЖДАВАНЕ НА ИНДИВИДУАЛНО И ГРУПОВО НАСТАВНИЧЕСТВО			
Планиране на дейности в плана на класния ръководител, насочени към идентифициране на ученици в риск и индивидуалното им консултиране	Кл.ръководители	15.09.2018-30.06.2019г.	Брой проведени срещи
Инициативи за подпомагане на ученици в риск от техни съученици	Кл.ръководители	15.09.2018-30.06.2019г.	Брой инициативи
Активизиране на дейността на ученическите активи и Ученическия съвет за подпомагане на ученици в риск от техни съученици:	Педагогически екип, Ученически съвет	През учебната 2018-2019г.	Брой проведени инициативи

<ul style="list-style-type: none"> - определяне на наставници от по- големите ученици - организиране на училищни базари за учебници и пособия организиране на благотворителни базари - провеждане на Ден на самоуправлението, „Учител за един ден„ и др. 			
Планиране на дейности в плана на класния ръководител за идентифициране на ученици в риск и индивидуалното им подпомагане	Класни ръководители	През учебната 2018-2019г.	
Консултиране на ученици от СФО за завръщане в дневна форма на обучение	Зам. Директори УД	През учебната 2018-2019г.	Брой ученици преминали от СФО в дневна форма